

Sätra

Landskapet vid Sätra gård våren 1958. Foto Lennart af Petersens, Stockholms stadsmuseum.

Sätra 600 år! Så gammal och ännu äldre är gården som gett stadsdelen dess namn. Första gången Sätra dyker upp i de historiska dokumenten är 1376 när Bo Jonsson Grip, byggherren till Gripsholms slott, köper gården. Tre hundra år senare gjorde den dåvarande ägaren Lars Bengtsson, ståthållaren vid Stockholms slott, gården till säteri. På 1700-talet byggdes en ny manbyggnad och en flygel, centrum i det dåtida Sätra. Egendomen testamenterades 1870 till Sällskapet Pauvres Honteaux, Ersta Diakonissällskap

och Stockholms sjukhem, vilka arrenderade ut den. Vid samma tid etablerades Sätra varv vid Mälaren. Varvet tillhörde Stockholms transport- och bogseringsaktiebolag, som här byggde och reparerade sina pråmar. Verksamheten lades ned 1935 men än i dag finns arbetarnas bostadshus bevarade intill Sätra båtsällskaps marina.

För knappt fyrtio år sedan var Sätra fortfarande en lantlig idyll med ett levande jordbruk. Men den nya tiden stod för dörren. Staden hade beslutat att en ny stadsdel skulle byggas på åkrar och ängar och att tunnelbanan skulle dras fram genom skog och berg, och så skedde. De första bostadshusen började byggas 1964 och på bara fyra år hade cirka 2 000 lägenheter, 441 rad- och kedjehus samt 107 villor färdigställts för de nya sätraborna. Centrumanläggningen med sitt inomhustorg stod klar 1966 med tunnelbanestation och butiker. Vid planeringen av det nya Sätra tog man hänsyn till områdets kuperade terräng så att husen placerades på olika nivåer. Hyreshusen förlades kring planterade bilfria gårdar och mellan kvarteren anlades parkanläggningar så att Sätra blev ett grönskande modernistiskt stadslandskap.

Samtidigt som den nya stadsdelen växte fram förföll Sätra gård och utsattes för våld. En del av gårdsbyggnaderna räddades i början av 1970-talet, renoverades och fick nya funktioner. Ladugården blev stall och ridskola och huvudbyggnaden från 1700-talet används i dag av Heliga Konstantin och Helenas grekisk-ortodoxa församling. Så har dåtid och nutid vävts samman i Sätra.

Tunnelbanestation Sätra invigdes 1965.